

פיליפ הכיב ומנחם בגין
נוקשות חדשה

סדר הרדאד בכפור
ממלכה חדשה

אריאל שרון ויצחק רבין
ירבות חדשה

שנמצאו ברשותם, ולמעשה עומדים עתה הדרוים בידיים ריקות מול הפאלאגות החמושות. אך אם יסוג צה"ל מלבנון, יוכלו הדרוים לשוב ולהתחמש ולהפיל כל ממשלה שלא תהיה נוחה מבחינתם. משום כך מנסה שרון לנקוט במדיניות של הפרד ומשול בתוך המחנה הדרוזי, המחולק בתמיכתו בשתי מישפחות עיקריות, מישפחת ג'יבלאט ומישפחת ארסלאן. שרון מנסה לקרב את ארסלאן.

שרון היה סבור כי הוא חייב לתפוס את האחיה בכביש. כדי להכור אל הפאלאגות של בשיר ג'מאילי, ולהבטיח חיות רצופה וארוכה נגד הסורים במיזרח ובצפון. אך על-ידי השגת השליטה על הכביש ניתק שרון את דרך הנסיגה של הסורים ושל אנשי אש"ף מביירות לעבר דמשק.

בכך השיג צה"ל כיתור טאקטי של ביירות. אך הכיתור הצבאי הטאקטי הפך לכיתור מדיני אסטרטגי. לכך התכוון יצחק רבין כאשר דיבר על "הפלונטר". אך עתה תופס צה"ל את השליטה גם בכביש המוליך לטריפולי שבצפון. לשם מציע יצחק רבין לפנות את לוחמי אש"ף.

הייג סולק ביגלל צינוור הגז

הממשלה הופתעה לחלוטין כאשר נודע בישראל כי גם פיליפ הכיב הועסק על-ידי חברת-הענק בכטל, כמו שרה-הגנה כספר ויינברגר, וכמו שרה-חוזן החדש ג'ורג' שולץ. הגילוי הבהיר לשרים כי ההערכה שהובאה לפניהם שהייג סולק בגלל פרשת צינוור-הגז, היא הנכונה.

הייג, שייצג אינטרסים של חברות-נשק, ואף קיבל מיליון דולר מאחת מהן בשנה האחרונה, היה באופוזיציה לאינטרסים של חברות-הנפט. הוא תמך במימון אמריקאי לצינוור-הגז הנבנה בין ברית-המועצות ובין מערב אירופה. צינוור-הגז זה יפחית בתוך שנים אחדות בצורה ניכרת את צריכת הנפט במערב אירופה, והנפט העיקריות מכך יהיו סעודיה ונסיכויות המפרץ. גם חברות-הנפט האמריקאיות העיקריות ייפגעו מצימצום בריווחיהן, שכן חברות אלה — ולא המדינות מפיקות הנפט — הן הנהגות העיקריות מריווחי הנזול השחור. כמו כן ייפגעו חברות אמריקאיות כמו בכטל, החתומות על חוים ארוכייטווח עם מפיקות-הנפט, ועלולים להיווצר אצלן קשיי מימון לפרוייקטים הגדולים.

סילוקו של הייג, שהוא בגדר מהלומה לפרוייקט של צינוור-הגז, נועד לשרת את האינטרסים של חברות-הנפט האמריקאיות, ושל החברות הקשורות למפיקות הנפט.

החפנית של רבין לא הפחיעה את מקודביו

העובדה שרבין התייצב השבוע נגד המטרות מרחיקות-הלכת של מילחמת הלבנון, לא הפחיעה את מקודביו. במשך תקופה ארוכה מתבטא רבין בחוגים פנימיים במפלגתו, וגם באוזני אישים אמריקאיים, בגנות המילחמה. גשמעו מפיו אף ביטויים כמו "ויאט" נאם של ישראל". לעומת זאת, שמר רבין כלפי חוץ על תדמית של מי שתומך כמעט ללא סייג במדיניותו של שרון.

כפל לשון זה, גם אם לא הזיק לרבין בדעת-הקהל הניצית, הרחיק ממנו חברים במפלגתו. עובדה זו היא שהביאה אותו לצאת נגד המשך המילחמה, ולקרוא לסיומה וליציאה מה"פלונטר". סיבה נוספת לעיתוי של ההכרזה החדשה: רבין יוצא למסע הרצאות בארצות-הברית, וברור לו ששם לא יוכל להגן על המשך המילחמה כפי שהוא עושה בארץ.

רבין במקום שרון?

התפנית המפתיעה-לאורו של יצחק רבין מוסברת גם על רקע אחר. רבין מעריך כי אם ייכשל שרון בהשגת מטרותיו המדיניות מרחיקות-הלכת, והדבר סביר, לדעתו, יהיו לכך שתי תוצאות. האחת: שרון יסולק מהממשלה או ייאלץ להתפטר. השניה: הלחץ המדיני על ממשלת-ישראל לגשת במהירות לפיתרון הבעיה הפלסטינית יהיה חזק במיוחד, ובמצב זה יהיה על בגין לקרוא להקמת ממשלת ליכוד לאומית, שבה ישותף גם המערך, או חלק ממנו. כדי להבטיח לעצמו את מקומו בממשלה כזאת, חייב רבין לנתק את עצמו מן המחדל שיהיה קשור בשמו של שרון. אם הוא ימשיך לתמוך במילחמה על-פי הקווים שמתווה שרון, הוא לא יוכל לבוא במקומו כשר-ביטחון.

שלמה פרנקל

הרחבת תחום השליטה של חרדאד

קו הנסיגה האחרון של ממשלת-ישראל, יהיה הרחבת תחום השליטה של רבין-סדר סעד חרדאד.

אם לא יצליחו בגין ושרון בהקמת ממשלה לבנונית נוחה לישראל, ולא יעלה בידם לסלק את הסורים ואת אש"ף מן המדינה הזאת, הם יסתפקו בכך שחרדאד יקבל את האחיה ברצועת "45 הקילומטרים" עד מצפון לעיר צידון. כבר עתה עושים קציני המימשל הצבאי ("הסיוע האזרחי") של צה"ל צעדים נמרצים בכיוון זה, ומשליטים את אנשיו של חרדאד ברשויות המקומיות השונות.

שרון ואנשיו סבורים כי גם אם תוקם בלבנון ממשלה כזאת, כפי שהם רוצים בה, יהיה צורך להבטיח לחרדאד את חלקתו שלו, שכן אין לדעת עד מתי תשלוט ממשלה לבנונית שהיא נוחה לישראל.

הפליטים 'סולקו' מרצועת חרדאד

הפליטים הפלסטיניים יסולקו מן הרצועה של 45 הקילומטרים, שבה יחזיק רבין-סדר חרדאד. מחנות הפליטים שברצועה זאת נהרסו לחלוטין, ורוב הפלסטינים שהיו בהם גורשו למעשה צפונה. הדבר בא כדי למנוע קשיים מרבין-סדר חרדאד, כאשר יהיה עליו לשלוט בעזרת כוחותיו באזור הדרומי של לבנון. שרון גם מבקש שתתכונן כדי להמשיך בגירושם של פליטים חסרי בית אלה אל מחוץ ללבנון כולה, לעבר סוריה (ראה הנדון).

תמיכה בשמעון - או בג'מאיל?

כיום ברור כמעט ללבני ולשרון שבתנאים הנוכחיים, אפילו יסולק אש"ף מביירות, בלתי-אפשרי יהיה להקים בלבנון ממשלה יציבה שתהיה נוחה לישראל. טוני פראנג'יה, השולט באזור הצפוני, הוא פרו-סורי. הפאלאגות של בשיר ג'מאיל אינן מהוות כוח שאפשר לסמוך עליו מבחינה צבאית, והן אינן מוכנות כלל להילחם. במצב זה, עדיין לא ברור לממשלה הישראלית אם עליה לתמוך בבשיר ג'מאיל, שכבר הציג באופן רישמי את מועמדותו לנשיאות, או בכמיל שמעון, היכול לגבש מאחוריו תמיכה פוליטית רחבה יותר מו שיש לג'מאיל. מדיניות בלתי-ברורה זו של ישראל עלולה להוליך למאבק מזוין בין הפלגים השונים בלבנון, שיתחיל עוד כאשר חוגים במדינה זו כוחות צה"ל.

הפחד הגדול מעמדת הדרוים

המגע של כוחות צה"ל עם הדרוים בלבנון לימד אותם כי הכוח הלוחם הרציני היחיד יכול לעמוד לרשותם של בני עדה זאת. משום כך הוחרמו במהירות כלי-הנשק